

Forslag til lov om bevaring og bærekraftig bruk av marint naturmangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 *Formål*

Lovens formål er å sikre bevaring og bærekraftig bruk av marint natur mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, også på lang sikt, gjennom effektiv gjennomføring av Avtale under De forente nasjoners havrettskonvensjon om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon

§ 1-2 *Virkeområde*

Loven gjelder for aktivitet under norsk jurisdiksjon eller kontroll i områder utenfor Norges eller andre staters jurisdiksjon, slik dette følger av Avtalen og så langt dette ikke strider mot en annen stats jurisdiksjon.

Loven gjelder også for aktivitet på norsk territorium, herunder Svalbard, Jan Mayen og Bouvetøya, på den norske kontinentalsokkelen og i områder opprettet med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone §§ 1 og 5.

Loven gjelder ikke for Dronning Maud Land og Peter I Øy med mindre det er fastsatt av Kongen.

Loven gjelder ikke for Forsvarets aktiviteter, herunder Forsvarets aktiviteter utført av statlige fartøy og luftfartøy i ikke-kommersiell tjeneste.

Virkeområdet til lovens ulike kapitler er nærmere angitt i henholdsvis §§ 2-1, 3-1 og 4-1.

§ 1-3 *Ansvarlig myndighet etter loven*

Departementet er ansvarlig myndighet etter loven med mindre annet er fastsatt i lov eller i medhold av lov.

Ansvarlig myndighet for kapittel 4 følger av § 4-2 første ledd.

§ 1-4 *Definisjoner*

I denne loven forstås med

- a) Avtalen: avtale under De forente nasjoners havrettskonvensjon om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon
- b) bærekraftig bruk: å bruke naturmangfold på en måte og i et omfang som ikke fører til svekket naturmangfold på lang sikt av hensyn til nåværende og framtidige generasjoner
- c) områdebasert forvaltningsverktøy: et verktøy, herunder et marint verneområde, for et geografisk definert område, som tjener til å forvalte én eller flere sektorer eller aktiviteter med sikte på å oppnå bestemte målsettinger for bevaring og bærekraftig bruk i samsvar med Avtalen

- d) marint verneområde: et geografisk definert marint område som er utpekt og forvaltes for å oppnå bestemte langsiktige målsettinger for bevaring av naturmangfold, og som i aktuelle tilfeller kan tillate bærekraftig bruk forutsatt at den er i samsvar med bevaringsmålsettingene
- e) konsekvensutredning: en prosess for å identifisere og vurdere mulige virkninger av en aktivitet som danner grunnlag for beslutningstaking
- f) samlede virkninger: de samlede og gradvis økende virkningene av forskjellige aktiviteter over tid, sett i sammenheng med konsekvenser av klimaendringer og havforsuring og tilknyttede virkninger
- g) bioteknologi: enhver teknologisk anvendelse som anvender biologiske systemer, levende organismer eller derivater av disse for å lage, framstille eller modifisere produkter eller prosesser til en bestemt bruk
- h) uttak: i forbindelse med marine genetiske ressurser: innsamling eller prøvetaking av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon
- i) marine genetiske ressurser: ethvert materiale av sjøplante-, animalsk, mikrobielt eller annet opphav som inneholder funksjonelle arvelighetsenheter av faktisk eller potensiell verdi
- j) utnyttelse av marine genetiske ressurser: å oppbevare, drive forskning og utvikling på den genetiske og/eller biokjemiske sammensetningen av marine genetiske ressurser, herunder gjennom bruk av bioteknologi
- k) offentlig samling: en samling av genetisk materiale inkludert genbanker som forvaltes av eller på vegne av staten, og der enhver gis tilgang på nærmere bestemte vilkår
- l) Mekanismen for informasjonsutveksling: mekanismen etablert under artikkel 51 i Avtalen.

Kapittel 2. Marine genetiske ressurser

§ 2-1 Virkeområde

Kapitlet gjelder for aktiviteter fra norske skip, fartøy, luftfartøy, farkoster, innretninger eller lignende vedrørende uttak eller utnyttelse av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i eller fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon (internasjonalt farvann).

Kapitlet gjelder også for eksisterende genetisk materiale i offentlige samlinger uttatt før loven trådte i kraft, i den grad dette er praktisk gjennomførbart. Det samme gjelder for digital sekvensinformasjon generert og lastet opp av offentlige samlinger før loven trådte i kraft.

Kapitlet gjelder ikke for høsting av villevende marine ressurser, der formålet er et annet enn uttak og utnyttelse av genressurser og digital sekvensinformasjon.

§ 2-2 *Krav om bruk til fredelige formål*

Marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i eller fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal utelukkende brukes til fredelige formål.

§ 2-3 *Krav til melding av planlagte aktiviteter*

Følgende informasjon skal meldes inn til Mekanismen for informasjonsutveksling tidligst mulig, og senest seks måneder før uttak av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon:

- a) hva som planlegges uttatt og til hvilke formål, herunder eventuelle forskningsprogrammer og forskningsemner som arbeidet inngår i,
- b) de marine genetiske ressursene det skal forskes på, eller som skal uttas, og til hvilke formål slike ressurser skal uttas,
- c) i hvilke geografiske områder uttaket skal foregå,
- d) et sammendrag av metoden og verktøyet som skal brukes til uttaket, blant annet fartøyenes navn, tonnasje, type og klasse samt vitenskapelig utstyr og/eller studiemetoder som skal benyttes,
- e) informasjon om eventuelle koblinger til større forskningsprogrammer
- f) forventet dato for forskningsfartøyenes første ankomst og siste avreise, eller eventuelt for utplassering og fjerning av utstyret,
- g) navn på sponsorinstitusjon(er) og prosjektansvarlig,
- h) vurdering av muligheter for forskere fra alle stater, særlig forskere fra utviklingsland, til å delta i eller bli knyttet til prosjektet,
- i) i hvilken utstrekning prosjektansvarlig mener at stater som måtte trenge elleranmode om teknisk bistand, særlig utviklingsland, bør ha anledning til å delta eller være representert i prosjektet,
- j) en dataforvaltningsplan utarbeidet i samsvar med åpen og ansvarlig forvaltning av data, der det tas hensyn til gjengs internasjonal praksis,

Kongen kan gi forskrift om nærmere krav til informasjonen som skal gis og krav til ytterligere opplysninger.

§ 2-4 *Krav til melding av vesentlig endring i informasjon*

Dersom det skjer en vesentlig endring i informasjonen som er gitt til Mekanismen for informasjonsutveksling forut for det planlagte uttaket skal, om mulig, ajourførte opplysninger meldes inn til Mekanismen for informasjonsutveksling innen rimelig tid og senest når uttaket begynner..

§ 2-5 Krav til melding etter uttaket

Etter at uttak er gjort skal et duplikat av de marine genetiske ressursene leveres vederlagsfritt til en offentlig samling så snart som mulig. Det samme gjelder digital sekvensinformasjon dersom slik informasjon er generert.

Den som står ansvarlig for uttaket, skal melde følgende inn til Mekanismen for informasjonsutveksling sammen med den standardiserte «BBNJ» batchidentifikatoren så snart de blir tilgjengelige, og senest innen ett år etter uttaket:

- k) navn på offentlig samling eller database der digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser er eller vil bli lagret,
- a) hvor alle marine genetiske ressurser fra uttaket er eller vil bli lagret eller oppbevart,
- b) en rapport med detaljer angående det geografiske området der marine genetiske ressurser er innsamlet, blant annet informasjon om breddegrad, lengdegrad og dybde, og i den utstrekning de foreligger, funnene fra det gjennomførte uttaket
- c) eventuelle nødvendige ajourføringer av dataforvaltningsplanen nevnt i § 2-3 første ledd bokstav j) ovenfor.

§ 2-6 Plikt til å registrere utnyttelse og kommersialisering

Den som utnytter marine genetiske ressurser fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal registrere dette hos Miljødirektoratet. Registreringsplikten omfatter:

- a) hvor resultatene av utnyttelsen, for eksempel publikasjoner, innvilgede patenter og utviklede produkter er å finne,
- b) hvor det originale genmaterialet eller prøven som er gjenstand for utnyttelse er oppbevart,
- c) informasjon som måtte være tilgjengelig etter markedsintroduksjon om salg av relevante produkter og annen relevant informasjon.

Det samme gjelder digital sekvensinformasjon sammen med standardisert «BBNJ» batchidentifikator, dersom tilgjengelig og praktisk mulig og ikke forbundet med uforholdsmessige kostnader.

Kongen kan gi forskrift om nærmere krav til opplysningene som skal foreligge, måter å registrere på og krav til ytterligere opplysninger.

§ 2-7 Oppbevaring i offentlige samlinger og databaser

Marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som ligger i offentlige samlinger eller databaser skal kunne identifiseres som hentet fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i samsvar med gjengs internasjonal praksis og så langt det lar seg gjøre.

Marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, med tilhørende standardiserte «BBNJ» batchidentifikatorer skal leveres til oppbevaring i offentlige samlinger i Norge eller internasjonalt vedlikeholdte samlinger, eller lastes opp i offentlige internasjonale

databaser senest tre år etter at utnyttelsen tar til, eller så snart de blir tilgjengelige. Det skal tas hensyn til gjengs internasjonal praksis.

Enhver, herunder forskere og forskningsinstitusjoner fra utviklingsland, kan kreve tilgang til de genetiske ressursene eller den digitale sekvensinformasjonen, men det kan stilles rimelige vilkår for utleveringen herunder:

- a) behovet for å bevare marine genetiske ressursers fysiske integritet,
- b) rimelige kostnader knyttet til vedlikehold
- c) rimelige kostnader knyttet til behandling av henvendelser om utlevering
- d) andre rimelige vilkår

Kongen kan gi nærmere forskrift om utlevering fra offentlige samlinger.

§ 2-8 Gjennomføring i norsk rett av partsmøtevedtak om fordeling av monetære fordeler

Kongen kan gi forskrift som gjennomfører partsmøtets vedtak etter Avtalens artikkel 14 nr.7 i norsk rett om bestemmelser om fordeling av monetære fordeler fra utnyttelsen av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon. Forskriften kan omfatte:

- a) milepælsbetalinger,
- b) betalinger eller bidrag knyttet til kommersialisering av produkter, herunder betaling av en prosentandel av inntekten fra salg av produkter,
- c) et lagdelt gebyr, betalt periodisk, basert på et diversifisert sett indikatorer som måler en parts aggregerte aktivitetsnivå,
- d) andre former for fordelsdeling.

Kapittel 3. Tiltak som områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder

§ 3-1 Virkeområde

Kapitlet gjelder for aktiviteter fra norske skip, fartøy, luftfartøy, farkoster, innretninger eller lignende i områder der det er etablert områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og nødtiltak, i tråd med artiklene 22 og 24 i Avtalen.

§ 3-2 Forskrift

Kongen kan gi forskrift som gjennomfører partsmøtets vedtak etter artiklene 22 og 24 i Avtalen. Forskriften kan omfatte forbud mot all aktivitet, forurensing tiltak og bruk.

Dersom partsmøtets vedtak kun retter seg mot utøving av fiske, skal gjennomføringen av vedtaket i norsk rett skje etter reglene i havressurslova.

Kapittel 4. Konsekvensutredninger

§ 4-1 Virkeområde

Kapittelet gjelder konsekvensutredning og etterfølgende overvåking og oppfølging av planlagte aktiviteter under norsk jurisdiksjon eller kontroll, som skal gjennomføres i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

Kapittelet gjelder også konsekvensutredning og etterfølgende overvåking og oppfølging av planlagte aktiviteter i marine områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, dersom aktiviteten kan få virkninger i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon og aktiviteten ikke er omfattet av andre konsekvensutredningsregler gitt i eller i medhold av norsk lov.

§ 4-2 Ansvarlig myndighet og tiltakshaver

Ansvarlig myndighet etter dette kapittelet er den myndigheten som i lov eller i medhold av lov er gitt myndighet til å tillate aktiviteten. Dersom en aktivitet ikke er omfattet av annet regelverk, er departementet ansvarlig myndighet etter dette kapittelet.

Med tiltakshaver menes i dette kapittelet den som skal gjennomføre en aktivitet som er omfattet av dette kapittelet.

§ 4-3 Terskel for krav om vurdering av konsekvensutredningsplikt og konsekvensutredning

Dersom en planlagt aktivitet kan ha mer enn en ubetydelig eller kortvarig virkning på det marine miljøet eller dersom virkningene av aktiviteten ikke er kjent eller det mangler tilstrekkelig kunnskap om virkningene, skal det gjennomføres en vurdering av om aktiviteten krever konsekvensutredning etter § 4-5.

For planlagte aktiviteter i marine områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal det gjennomføres en konsekvensutredning dersom det er rimelig grunn til å tro at aktiviteten kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet.

For planlagte aktiviteter i marine områder innenfor nasjonal jurisdiksjon som er omfattet av dette kapittelet etter § 4-1 annet ledd, skal det gjennomføres en konsekvensutredning dersom aktiviteten kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet utenfor nasjonal jurisdiksjon.

§ 4-4 Unntak fra krav om vurdering av konsekvensutredningsplikt og konsekvensutredning

Det er ikke nødvendig å foreta en vurdering av om en aktivitet krever konsekvensutredning, eller gjennomføre en konsekvensutredning av aktiviteter som skal gjennomføres i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon dersom ansvarlig myndighet finner at:

- a) de mulige virkningene av den planlagte aktiviteten har blitt vurdert i samsvar med kravene oppstilt i andre relevante rettslige instrumenter, rammeverk eller av relevante internasjonale organer
- b) og at:
 - i. vurderingen av den planlagte aktiviteten er tilsvarende den som kreves etter denne loven og resultatene er hensyntatt, eller
 - ii. bestemmelsene eller standardene i de relevante rettslige instrumentene eller rammeverkene eller internasjonale organene er utviklet for å forebygge, begrense eller håndtere potensielle virkninger slik at disse holdes under terskelverdien for konsekvensutredning i dette kapitlet, og de er etterlevd.

Dersom en aktivitet er unntatt konsekvensutredningsplikt etter første ledd bokstav b nummer i og det ikke er krav om overvåkning og evaluering etter relevante rettslige instrumenter eller rammeverk, skal ansvarlig myndighet sørge for at aktiviteten overvåkes og evalueres i medhold av denne lov.

Ansvarlig myndighet skal sørge for offentliggjøring av eventuelle konsekvensutredningsrapporter, samt overvåkings- og evalueringsrapporter i henhold til andre ledd.

§ 4-5 Vurdering av om aktiviteten krever konsekvensutredning

Tiltakshaver skal sende sin vurdering av om aktiviteten krever konsekvensutredning til ansvarlig myndighet. Ansvarlig myndighet skal innen rimelig tid vurdere og avgjøre om aktiviteten krever konsekvensutredning

Vurderingen av om det kreves konsekvensutredning skal inneholde:

- a) en beskrivelse av den planlagte aktiviteten, herunder aktivitetens formål, lokalisering, varighet og intensitet, og
- b) en foreløpig vurdering av de mulige virkningene av aktiviteten, herunder samlede virkninger, samt alternativer til den planlagte aktiviteten der det er hensiktsmessig.

Følgende faktorer skal som et minimum inngå i vurderingene av om det kreves konsekvensutredning:

- a) typen aktivitet, valg av tekniske løsninger og hvordan aktiviteten skal gjennomføres,
- b) aktivitetens varighet,
- c) aktivitetens lokalisering,
- d) lokalitetens karakteristikk og økosystem, herunder områder med særlig økologisk eller biologisk betydning eller sårbarhet,
- e) mulige virkninger av aktiviteten, herunder samlede virkninger og virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon,
- f) i hvilken utstrekning effektene av aktiviteten ikke er kjent eller det mangler tilstrekkelig kunnskap om effektene, og
- g) andre relevante økologiske eller biologiske kriterier.

Ansvarlig myndighet skal offentliggjøre avgjørelsen av om det kreves konsekvensutredning.

§ 4-6 *Fastsettelse av konsekvensutredningens innhold*

Ansvarlig myndighet skal på bakgrunn av informasjon og forslag fra tiltakshaver avklare hva som skal inngå i konsekvensutredningen, herunder hvilke temaer som skal utredes og hvordan utredningen skal gjennomføres.

Fastsettelsen av konsekvensutredningens innhold skal identifisere følgende forhold som skal inngå i konsekvensutredningen:

- a) sentrale miljøvirkninger og eventuelle tilknyttede virkninger av aktiviteten, inkludert mulige samlede virkninger og virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon og
- b) eventuelle alternativer til den planlagte aktiviteten.

Fastsettelsen av konsekvensutredningens innhold skal skje ved bruk av beste tilgjengelige vitenskapelige metode og kunnskap og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn.

Ansvarlig myndighet skal sørge for nødvendig offentliggjøring og konsultasjoner med relevante stater og interessenter.

§ 4-7 *Gjennomføring av konsekvensutredningen*

Tiltakshaver skal gjennomføre konsekvensutredningen i henhold til fastsettelsen gjort etter § 4-6.

Konsekvensutredningen skal omfatte en beskrivelse og vurdering av virkningene av den planlagte aktiviteten, inkludert samlede virkninger og virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon. I konsekvensutredningen skal tiltak for å forebygge, begrense og håndtere mulige negative virkninger av den planlagte aktiviteten, inkludert alternativer til den planlagte aktiviteten, identifiseres og vurderes med sikte på å unngå vesentlige negative virkninger.

Konsekvensutredningen skal gjennomføres ved bruk av beste tilgjengelige vitenskapelig metode og kunnskap og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn.

§ 4-8 *Konsekvensutredningsrapport*

Tiltakshaver skal utarbeide en konsekvensutredningsrapport. Rapporten skal som et minimum inneholde følgende informasjon:

- a) en beskrivelse av den planlagte aktiviteten, herunder dens lokalisering,
- b) en beskrivelse av utfallet av fastsettelsen etter § 4-6,
- c) en vurdering av den nåværende tilstanden for det marine miljøet som kan antas å bli påvirket,

- d) en beskrivelse av mulige virkninger, herunder samlede virkninger og eventuelle virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon,
- e) en beskrivelse av mulige tiltak for å forebygge, begrense og håndtere virkningene,
- f) en beskrivelse av usikkerheter og kunnskapsmangler,
- g) informasjon om prosessen for offentlige konsultasjoner,
- h) en beskrivelse av hvordan rimelige og realistiske alternativer til den planlagte aktiviteten er tatt i betraktning,
- i) en beskrivelse av oppfølgingstiltak, og
- j) et ikke-teknisk sammendrag.

Utkast til konsekvensutredningsrapport skal sendes til ansvarlig myndighet. Ansvarlig myndighet skal sørge for nødvendig offentliggjøring og konsultasjoner med relevante stater og interessenter og kan pålegge tiltakshaver nødvendig oppdatering av konsekvensutredningsrapporten, herunder nødvendige tilleggsutredninger.

§ 4-9 *Sluttbehandling*

Ved vurderingen av om den planlagte aktiviteten kan gjennomføres, skal ansvarlig myndighet ta tilbørlig hensyn til konsekvensutredningen.

Ansvarlig myndighet kan bare tillate den planlagte aktiviteten dersom alle rimelige foranstaltninger er tatt for å sikre at aktiviteten kan gjennomføres på en måte som er forenelig med forebygging av vesentlige skadevirkninger på det marine miljøet.

Eventuelle avbøtende tiltak og oppfølgingskrav som er en forutsetning for å tillate aktiviteten, skal angis i beslutningsdokumentene.

Ansvarlig myndighet skal offentliggjøre beslutningsdokumentene.

§ 4-10 *Overvåkning og rapportering*

Tiltakshaver skal overvåke virkningene av aktiviteter i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, for å avdekke om det er sannsynlig at aktiviteten vil forurense eller ha skadevirkninger på det marine miljøet.

Overvåkingen skal skje ved bruk av beste tilgjengelige vitenskapelig metode og kunnskap og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn.

Tiltakshaver skal jevnlig utarbeide overvåkingsrapporter som beskriver virkningene av aktiviteten og resultatene av overvåkingen. Overvåkingsrapportene skal leveres til ansvarlig myndighet, som skal sørge for offentliggjøring.

Dersom tiltakshaver gjennom overvåkingen eller på annen måte avdekker vesentlige negative virkninger som enten ikke var forutsett i konsekvensutredningen eller som har oppstått som følge av brudd på vilkår for aktiviteten, skal dette meldes til ansvarlig myndighet så snart som mulig.

§ 4-11 *Oppfølging av aktiviteten og dens virkninger*

Dersom ansvarlig myndighet blir gjort oppmerksom på eller avdekker vesentlige negative virkninger som enten ikke var forutsett i konsekvensutredningen eller som har oppstått som følge av brudd på vilkår for aktiviteten, skal ansvarlig myndighet:

- a) vurdere om beslutningen om å tillate aktiviteten bør endres,
- b) sørge for nødvendig varsling av berørte stater og offentligheten,
- c) sørge for at nødvendige tiltak for å forebygge, begrense og/eller håndtere virkningene iverksettes eller at aktiviteten stanses, herunder gi pålegg om gjennomføring av slike tiltak eller stans av aktiviteten, og
- d) sørge for at tiltak iverksatt etter bokstav c evalueres innen rimelig tid.

Gjennom oppfølgingsprosessen skal ansvarlig myndighet sørge for at stater og andre interessenter holdes informert, og for nødvendige konsultasjoner og offentliggjøring av relevante dokumenter.

§ 4-12 *Forholdet til annet regelverk*

Beslutninger etter dette kapitlet er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Dette gjelder ikke beslutninger i medhold av § 4-11 første ledd bokstav c.

§ 4-13 *Kostnader og nødvendig medvirkning fra tiltakshaver*

Kostnadene forbundet med utarbeiding av konsekvensutredninger og overvåking og oppfølging etter dette kapitlet, bæres av tiltakshaver.

Ansvarlig myndighet kan pålegge tiltakshaver å besørge nødvendig oversettelse av relevante dokumenter, eller å på annen måte tilrettelegge relevante dokumenter for offentliggjøring.

§ 4-14 *Forskriftshjemmel*

Kongen kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om når konsekvensutredninger skal gjennomføres og om innholdet i og prosessen for konsekvensutredninger etter dette kapitlet.

Kongen kan gi forskrift om tildeling av tillatelse til aktiviteter som skal konsekvensutredes etter dette kapitlet, herunder innføre krav om tillatelse, fastsette hvilken myndighet som kan gi tillatelse og regulere saksbehandlingen.

Kapittel 5. Håndheving og sanksjoner

§ 5-1 *Retting og avbøtende tiltak*

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak fattet med hjemmel i loven.

§ 5-2 *Overtredelsesgebyr*

Myndigheten etter loven kan ilegge den ansvarlige for aktiviteten overtredelsesgebyr hvis den ansvarlige eller noen under dennes kontroll ikke overholder bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-8, 3-2, 4-4, 4-5, 4-7, 4-8, 4-10, 4-11, 4-13 og 4-14.

Overtredelsesgebyret forfaller til betaling 2 måneder fra vedtak er fattet. Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Dersom den ansvarlige for aktiviteten går til søksmål mot staten for å prøve vedtaket, suspenderes tvangskraften.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes 2 år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbrytes ved at myndigheten etter loven gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.

Departementet gir i forskrift nærmere regler om overtredelsesgebyrets størrelse og saksbehandlingen.

§ 5-3 *Straff*

Med bøter eller fengsel inntil ett år straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i eller i medhold av §§ 2-3, 2-4, 2-5, 2-6, 2-8, 3-2, 4-4, 4-5, 4-7, 4-8, 4-10, 4-11 og 4-14

Grov overtredelse av første ledd straffes med bøter eller fengsel inntil fem år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, legges særlig vekt på om den har medført eller voldt fare for betydelig skade på naturmangfoldet, om skaden på naturmangfoldet må anses uopprettelig, graden av skyld, og om overtrederen har truffet forebyggende eller avbøtende tiltak

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser

§ 6-1 *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer/ Loven trer i kraft på det tidspunktet Avtalen trer i kraft.

§ *XX Endringer i andre lover*

Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) endres slik:

§ 14-4 skal lyde:

§ 14-4. Konsekvensutredninger ved grenseoverskridende virkninger *og virkninger i marine områder utenfor nasjonal jurisdiksjon*

Dersom tiltak eller planer som behandles etter dette kapitlet kan få vesentlige negative miljøvirkninger i en annen stat, skal ansvarlig myndighet varsle berørte myndigheter i vedkommende stat og gi anledning til å medvirke i plan- eller utredningsprosessen etter disse bestemmelser.

Dersom tiltak som gjennomføres i marine områder kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal ansvarlig myndighet sørge for deling av nødvendig informasjon gjennom Mekanismen for informasjonsutveksling som er opprettet i medhold av Avtale om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon under Havrettskonvensjonen. Dette leddet gjelder ikke for Forsvarets aktiviteter, herunder Forsvarets aktiviteter utført av statlige fartøy og luftfartøy i ikke-kommersiell tjeneste.

Forskrift 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger endres slik:

§ 10 fjerde ledd skal lyde:

I vurderingen av om planen eller tiltaket kan få vesentlige virkninger og følgelig skal konsekvensutredes, skal det ses hen til virkningenes intensitet og kompleksitet, sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer, varighet, hyppighet og mulighet for å reversere eller begrense dem, om virkningene strekker seg over landegrensene *eller til marine områder utenfor nasjonal jurisdiksjon*, samt samlede virkninger av forslaget til plan eller tiltak og andre eksisterende, godkjente eller planlagte planer eller tiltak.

§ 21 fjerde ledd skal lyde:

Virkninger over landegrenser og *i marine områder utenfor nasjonal jurisdiksjon* skal også beskrives.

Nytt kapittel 8A skal lyde:

Kapittel 8A. Tiltak med virkninger i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon

§ 35A Rapportering til Mekanismen for informasjonsutveksling

Dersom tiltak som gjennomføres i marine områder kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal ansvarlig myndighet sørge for at informasjon som nevnt i andre ledd meldes til Mekanismen for informasjonsutveksling som er opprettet i medhold av Avtale om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon under Havrettskonvensjonen.

Relevant informasjon i løpet av konsekvensutredningsprosessen, rapporter om konsekvensutredninger og eventuelle relevante overvåkingsrapporter skal innen rimelig tid meldes til Mekanismen for informasjonsutveksling.

Kravene i denne bestemmelsen gjelder ikke for Forsvarets aktiviteter, herunder Forsvarets aktiviteter utført av statlige fartøy og luftfartøy i ikke-kommersiell tjeneste.